

นโยบายการป้องกัน บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข

นพ. พิศุทธิ์ ศรีประเสริฐ
ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข

วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

ตัวบทกฎหมาย

- ไม่สามารถแยกผู้ค้าและผู้เสพอย่างมีประสิทธิภาพ
- มีบทสันนิษฐานเด็ดขาด
- กฎหมายไม่เอื้อต่อระบบบำบัด/การดำเนินการ

กลไกเสริมการบังคับใช้กฎหมาย

- ผลที่ไม่พึงประสงค์จากการให้เงินรางวัลนำจับแก่เจ้าหน้าที่และสินบนนำจับแก่ประชาชนที่ให้เบาะแส

ระบบบำบัดฟื้นฟู + การกลับสู่สังคม

- ไม่สามารถใช้ระบบที่มีให้ เกิดประโยชน์สูงสุด
- การมีส่วนร่วมของชุมชน
- ขาด throughcare & aftercare services ที่มีประสิทธิภาพ

ทัศนคติของสังคม

- มายาคติเกี่ยวกับความรุนแรงของยา
- มายาคติเกี่ยวกับความเป็นอาชญากรของผู้เสพยา

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

Paradigm and policy shift

การปรับกระบวนทัศน์และนโยบาย เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหามันส์จากการใช้ นโยบายและการกีดกันยุติธรรมไปสู่ด้าน สาธารณสุข

Myth and attitude

การแก้มายาคติและปรับเปลี่ยน ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องมันส์คือ ผู้ป่วย ฤทธิ์หนัก-เบาของยา และการบำบัดฟื้นฟู

Rehabilitation & reintegration

การสร้างระบบสมัครใจที่มีประสิทธิภาพและ มีความต่อเนื่องในชุมชนอย่างครบวงจร เพื่อแก้ปัญหามันส์ได้อย่างยั่งยืน

Law reform

การปรับปรุงกฎหมายเดิมที่เป็นปัญหา หรืออุปสรรค ให้สอดคล้องกับ นโยบายการปฏิบัติต่อมันส์ในทิศทางใหม่

Enforcement

การปรับวิธีการบังคับใช้ กฎหมายและแนวปฏิบัติจาก มาตรการทางอาญาไปสู่ มาตรการทางปกครอง

Key Performance Indicators

การสร้างชุดตัวชี้วัด Key Performance Indicators ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับ การกีดกันหน่วยงานและนโยบาย

มาตรฐาน และ ขั้นตอนปฏิบัติ ในการบำบัดฟื้นฟู และ ส่งต่อ ผู้ป่วยยาเสพติด

ค้นหา

: สธ. มาตรการสื่อสารเชิงบวก
กลุ่มเป้าหมาย ; ผู้ป่วย ครอบครัว ชุมชน รร. สถานประกอบการ

มท. ปปส. ดำรวจ ร่วมกับภาคี ฯ
: ประชากร
: จัดระเบียบสังคม ตั้งจุดตรวจ

237,620 ราย

บำบัด ฟื้นฟู

1.ระบบสมัครใจ (สธ.)
133,800 ราย

2. ระบบบังคับบำบัด
83,620 ราย

3. ระบบต้องโทษ
20,200 ราย

บำบัดฟื้นฟู
OPD&IPD

1.รพ.สธ. : รพช.(780)
รพท.(83) รพศ.(33)
รพ.ธัญารักษ์(7)
รพ.กรมสุขภาพจิต(16)
2. รพ.กองทัพ : ทบ.
(37) ทร.(2) ทอ.(9)
3.ศูนย์อนามัย กทม.
ให้บริการ วันและเวลา
ราชการ

ผู้ใช้ V.2=2-3

ผู้เสพ V.2=4-26

ผู้ติดV.2 >=27

ศูนย์คัดกรองและส่งต่อ
1.รพ.สธ. : รพช.(780) รพท.
(83) รพศ.(33) รพ.ธัญารักษ์(7)
รพ.กรมสุขภาพจิต(16)
2. รพ.กองทัพ : ทบ.(37) ทร.
(2) ทอ.(9)
3.ศูนย์อนามัย กทม.
ให้บริการ วันและเวลาราชการ

ไม่ควบคุมตัว
41,000 ราย
(สธ 31,873)
(กทม 9,127)

สสจ.ประสานส่งต่อ

ควบคุมตัว (คป.)
(สธ. กำกับมาตรฐาน)

- กรมพินิจ
- กรมราชทัณฑ์
(สธ. กำกับ
มาตรฐาน)

หน่วยงานยาเสพติด สธ
1. ระดับกระทรวง
2. ระดับเขต
3. ระดับจังหวัด
4. ระดับ รพศ/รพท/รพช

ฐานข้อมูล บสศ.(ใหม่)
-สธ.:สสจ.รับผิดชอบ
-มหาดไทย :
-กองทัพ :
ประมวลรวมโดย ปปส.

กรมการแพทย์(7)

-ผู้ติดเรื้อรังรุนแรง
-สป.ดูแลไม่ได้ admit > 7-14

กรมสุขภาพจิต

ผู้ป่วยอาการทางจิตเวชรุนแรง

ค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน(มท.)

1. จังหวัดละ 1 ค่าย (บำบัด 1,000 คน/ค่าย)
2. สสจ.ให้การสนับสนุน

เข้มงวด (คป)

- ลาดหลุมแก้ว
- ทอ.(13) ทร.(1)

ติดตาม

ระบบสมัครใจ สธ. เป็นหลัก ร่วมกับภาคี
(คป.,พม.,รง.,อปท.,ศธ.อื่นๆ)

ระบบบังคับบำบัด มท.เป็นหลัก ร่วมกับภาคี (คป., สธ.,พม.,รง.,อปท.,ศธ.อื่นๆ)

ระบบต้องโทษ กรมพินิจ เป็นหลัก ร่วมกับภาคี (คป., สธ.,พม.,รง.,อปท.,ศธ.อื่นๆ)

Harm
Reduction

รพสธ. รพช. รพท. รพศ. รพ.ธัญารักษ์ รพ.กรมจิต
รพ. ทบ. ทร. ทอ.

- ถูยงาอนามัย, เข็มฉีดดยา
- Methadone, Test HIV HBV HCV